บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ภูมิหลัง		จำนวน	ร้อยละ
อายุ	25 - 35 ปี	15	57.69
	35 - 45 ปี	8	30.77
	46 ขึ้นไป	3	11.54
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	19	73.08
	ปริญญาโท	7	26.32
หน้าที่การงานที่รับผิดชอบ	ทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว	–	–
	ทำหน้าที่สอนและมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ *	22	84.62
	ทำงานด้านบริหาร	4	15.38

หมายเหตุ หน้าที่พิเศษ ได้แก่ ทำงานแนะแนว บรรณารักษ์ การเงิน ธุรการ และวัดผล เป็นต้น

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์โดยส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี การศึกษาในระดับปริญญาตรีและนอกเหนือจากปฏิบัติหน้าที่สอนโดยปกติแล้ว ยังมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ภูมิหลัง		จำนวน	ร้อยละ
อายุ	25 - 35 ปี	15	57.69
	35 - 45 ปี	8	30.77
	46 ขึ้นไป	3	11.54
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	19	73.08
	ปริญญาโท	7	26.32
หน้าที่การงานที่รับผิดชอบ	ทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว	–	–
	ทำหน้าที่สอนและมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ *	22	84.62
	ทำงานด้านบริหาร	4	15.38

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์โดยส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี การศึกษาในระดับปริญญาตรีและนอกเหนือจากปฏิบัติหน้าที่สอนโดยปกติแล้ว ยังมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ

หมายเหตุ หน้าที่พิเศษ ได้แก่ ทำงานแนะแนว บรรณารักษ์ การเงิน ธุรการ และวัดผล เป็นต้น

ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

เหตุผลจากตัวผู้ตอบ		จำนวน	ร้อยละ
เวลา	ไม่มีเวลา	15	57.69
	ส่งมาในช่วงที่ภารกิจมาก	6	23.07
ลืม	ลืมตอบ	14	53.85
	ลืมส่ง	5	19.23
ความไม่สะดวกในการส่งกลับ	ไม่สะดวกในการส่งกลับเพราะที่ทำการไปรษณีย์อยู่ไกล	5	19.23
	ไม่สะดวกในการส่งกลับเพราะหาตู้ไปรษณีย์ส่งยาก	4	15.38
คำถามในแบบสอบถาม	คำถามไม่ชัดเจน ทำให้ยากแก่การตีความ	5	19.23
	ใช้ศัพท์วิชาการสูง ๆ ทำให้ผู้ตอบไม่เข้าใจ	1	3.85
	คำถามบางข้อไม่เหมาะสม เป็นการไม่ให้เกียรติผู้ตอบ	1	3.85
ไม่เชื่อถือผลการวิจัย	ไม่เชื่อถือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม	4	15.38
	ไม่เชื่อถือในเรื่องของการวิจัย	1	3.85
ได้รับแบบสอบถามบ่อยมาก ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย		5	19.23
ระบบการสื่อสารโรงเรียนไม่ดี ทำให้ได้รับแบบสอบถามล่าช้า		3	11.54

จากตารางที่ 6 พบว่า เหตุผลสำคัญที่สุด ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์คือ การไม่มีเวลาและมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติมาก (ร้อยละ 80.76) สาเหตุรองลงมาคือ การลืม (ร้อยละ 73.08) และความไม่สะดวกในการส่งกลับ (ร้อยละ 34.61) ส่วนสาเหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ มีผลเพียงเล็กน้อยต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัย ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

	หน่วยงานที่สนับสนุนงานวิจัย	
	มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
มีหน่วยงานสนับสนุน	9 (34.62)	17 (65.38)
เหตุผล		เหตุผล
1. ถ้าเป็นหน่วยงานที่ไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ หรือเป็นหน่วยงานที่ชื่อเสียงไม่ดี จะไม่อยากตอบ		1. การมีหน่วยงานสนับสนุน หรือไม่มีหน่วยงานสนับสนุนไม่มีผลใด ๆ ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (10 คน) 2. การมีหน่วยงานสนับสนุนไม่มีผลใด ๆ ต่อการไม่ตอบแบบสอบถาม (7 คน)
ไม่มีหน่วยงานสนับสนุน	4 (15.38)	22 (84.62)
เหตุผล		เหตุผล
1. ไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัยนั้น เว้นเสียแต่ว่าเป็นของคนคุ้นเคย ของลูกศิษย์ หรือมาด้วยตนเองจึงจะช่วยตอบ(3 คน) 2. มีส่วนทำให้ไม่ตอบ นอกเสียจากว่า เป็นเรื่องที่ผู้ตอบสนใจจริง ๆ (1 คน)		1. ถ้าเป็นงานวิจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ จะมีความเห็นใจ (12 คน) 2. การมีหน่วยงานสนับสนุน หรือไม่มีหน่วยงานสนับสนุน ไม่มีผลใด ๆ ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (10 คน)

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 7 พบว่าการมีหน่วยงาน หรือไม่มีหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัย มีผลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 34.62 และ 15.38) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.38) มีความเห็นว่าไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยนี้ การจะมีหน่วยงานหรือไม่มีหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยไม่มีผลใดๆ ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับคำขึ้นต้นจดหมายนำที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

	คำขึ้นต้นจดหมายนำ	
	มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
แบบเจาะจงตัวผู้ตอบ	3 (11.54)	23 (88.46)
เหตุผล		เหตุผล
	1. ในกรณีที่เป็นข้อมูลที่เป็นผลทางลบต่อตนเอง จะไม่ตอบ แต่ถ้าเป็นข้อมูลที่ไม่มีผลทางลบต่อตนเองการระบุตัวผู้ตอบจะทำให้อยากตอบมากขึ้น (2 คน)	1. ทำให้ผู้ตอบมีความตั้งใจในการตอบมากขึ้น (14 คน)
	2. การระบุตัวผู้ตอบ เป็นการเจาะจงเกินไป (1 คน)	2. การระบุหรือไม่ระบุตัวผู้ตอบ ไม่มีผลใด ๆ ต่อการจะตอบ หรือไม่ตอบแบบสอบถาม (7 คน) แต่ถ้าระบุจะทำให้ผู้ตอบรู้สึกภูมิใจ (2 คน)
แบบไม่เจาะจงตัวผู้ตอบ	7 (26.92)	19 (73.08)
เหตุผล		เหตุผล
	1. ทำให้ผู้ตอบหลีกเลี่ยง การตอบแบบสอบถาม โดยการเกี่ยงให้ผู้อื่นตอบ (7 คน)	1. การระบุ อาจทำให้ผู้ตอบมีความตั้งใจมากขึ้น แต่ถึงไม่ระบุก็ไม่เป็นไร (12 คน)
		2. การระบุหรือไม่ระบุตัวผู้ตอบไม่มีผลใด ๆ ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (7 คน)

จากตารางที่ 8 พบว่า คำชี้นำจดหมายนำทั้งแบบเจาะจง และไม่เจาะจงตัวผู้ตอบไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะถึงแม้การเจาะจงตัวผู้ตอบ จะทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการตอบมากขึ้น แต่ถึงไม่เจาะจงตัวผู้ตอบกลุ่มตัวอย่างก็ยังคงตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับคำสัญญาว่าจะปิดบังชื่อผู้ตอบ ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

คำสัญญาว่าจะปิดบังชื่อผู้ตอบ	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
6 (23.08)	20 (76.92)
เหตุผล	เหตุผล
1. ผู้ตอบไม่เชื่อว่าผู้วิจัยจะทำตามสัญญาจริง เป็นการโฆษณาชวนเชื่อเสียมากกว่า (6 คน)	1. การที่ผู้วิจัยจะสัญญาหรือไม่ ก็ไม่มีผลต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (12 คน) 2. ทำให้ผู้ตอบมีความมั่นใจในการให้ข้อมูล และสามารถให้ข้อมูลได้อย่างเต็มที่ (8 คน)

จากตารางที่ 9 พบว่าการให้คำสัญญาว่าจะปิดบังชื่อผู้ตอบ ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ไม่เชื่อในคำสัญญา. ดังนั้นการที่ผู้วิจัยจะสัญญาหรือไม่ ก็ไม่มีผลต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการกำหนดวันส่งกลับ ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

	การระบุวันส่งกลับ	
	มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การระบุจำนวนวันในการส่งกลับ	15 (57.69)	11 (42.31)
	เหตุผล	เหตุผล
	1. เป็นการเร่งรัดและบีบบังคับผู้ตอบเกินไป (15 คน)	1. ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยนี้คิดถึงความพร้อมของตนเองมากกว่า (5 คน) 2. ทำให้ผู้ตอบทราบว่า ตนเองควรส่งแบบสอบถามกลับไปให้ผู้วิจัยเมื่อใด (6 คน)
การระบุข้อความว่าโปรดส่งคืนโดยเร็วที่สุด	16 (61.54)	10 (38.46)
	เหตุผล	เหตุผล
	1. เป็นการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม ควรใช้คำพูดอื่น ที่เหมาะสมกว่านี้ (14 คน) 2. การระบุแบบนี้จะไม่ตอบ เนื่องจากผู้ตอบมีความรู้สึกว่าผู้วิจัย บังคับผู้ตอบจนเกินไป (2 คน)	1. ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยนี้ คิดถึงความพร้อมของตนเองมากกว่า (5 คน) 2. การระบุแบบนี้จะดีกว่าการระบุเป็นวันเสียอีก (5 คน)

จากตารางที่ 10 พบว่าการระบุวันส่งกลับ ไม่ว่าจะเป็นการระบุจำนวนวันในการส่งกลับ หรือการระบุข้อความว่าโปรดส่งคืนโดยเร็วที่สุด ต่างก็มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ต่อการไม่ตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ (ร้อยละ 57.69 และร้อยละ 61.54) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าการระบุจำนวนวันในการส่งกลับ เป็นการเร่งรัดและบีบบังคับผู้ตอบเกินไป ส่วนการระบุข้อความว่าโปรดส่งคืนโดยเร็วที่สุดเป็นการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม (ควรใช้คำพูดอื่นที่เหมาะสมกว่านี้)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อของผู้วิจัยที่มีผล และไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

	การลงลายมือชื่อของผู้วิจัย	
	มีผลต่อการไม่ตอบ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ จำนวน (ร้อยละ)
การลงลายมือชื่อด้วยตนเอง	- -	26 (100) เหตุผล 1. การที่ผู้วิจัยจะลงลายมือชื่อแบบใด ก็ไม่มีผลใด ๆ ต่อการจะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (20) 2. เป็นการแสดงความชอบ ความตั้งใจจริงของผู้วิจัย (6 คน)
การลงลายมือชื่อแบบอัตสำเนา	6 (23.08) เหตุผล 1. ผู้วิจัยไม่มีความชอบ และความตั้งใจจริง ทำให้ผู้ตอบไม่เห็นความสำคัญของแบบสอบถาม (6 คน)	20 (76.92) เหตุผล 1. การจะลงลายมือชื่อแบบใด ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้วิจัย ไม่มีผลต่อการไม่ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด (20 คน)

จากตารางที่ 11 พบว่าการลงลายมือชื่อของผู้วิจัยทั้งแบบลงลายมือชื่อด้วยตนเอง และลงลายมือชื่อแบบอัตสำเนา ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่ได้สนใจปัจจัยนี้ ผู้วิจัยจะลงลายมือชื่อแบบใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสะดวกของตนเอง

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ผู้ตอบลงชื่อในแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

การให้ผู้ตอบลงชื่อในแบบสอบถาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
21 (80.77)	5 (19.23)
เหตุผล	เหตุผล
1. ทำให้ผู้ตอบให้ข้อมูลได้ไม่เต็มที่โดยเฉพาะในเรื่องของการวิจารณ์ เนื่องจากเกรงว่าจะมีผลร้ายต่อตนเอง (19 คน)	1. ผู้ตอบมีความคิดว่า การลงชื่อหรือไม่ลงชื่อตนเอง ไม่ใช่สิ่งสำคัญในเมื่อกล้าตอบก็ต้องกล้ารับ (5 คน)
2. ถ้าเป็นเรื่องที่มีผลลบต่อตนเอง ก็ไม่อยากลงชื่อ แต่ถ้าเป็นเรื่องทั่ว ๆไปก็ไม่เป็นไร (2 คน)	

จากตารางที่ 12 พบว่าการให้ผู้ตอบลงชื่อในแบบสอบถาม มีผลมาก (ร้อยละ 80.77) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลได้ไม่เต็มที่ โดยเฉพาะเรื่องของการวิจารณ์ เนื่องจากเกรงว่าจะมีผลร้ายต่อตนเอง

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ถามในแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ข้อมูลที่ถามในแบบสอบถาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
25 (96.15)	1 (3.85)
เหตุผล	เหตุผล
- ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้ตอบไม่มีความรู้ หรือเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ ก็จะไม่อยากตอบ (21 คน)	- การจะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ตอบมากกว่า (1 คน)
- ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับแวดวงวิชาชีพของผู้ตอบ หรือไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ตอบ จะไม่อยากตอบ (2 คน)	
- ถ้าถามเรื่องส่วนตัวมากไป จะไม่ตอบ (2 คน)	

จากตารางที่ 13 พบว่าเนื้อหาที่ถามในแบบสอบถามมีผลมาก (ร้อยละ 96.15)ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะถ้าเป็นการถามในเรื่องที่ผู้ตอบไม่มีความรู้ เป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ หรือเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ หรือเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมจะทำให้ผู้ตอบไม่อยากตอบ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้สิ่งตอบแทนที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบที่ส่งทางไปรษณีย์

การให้สิ่งตอบแทน	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
6 (23.08)	20 (76.92)
เหตุผล	เหตุผล
1. การให้สิ่งตอบแทนเหมือนกับเป็นการจ้างวาน และเป็นการไม่ให้เกียรติผู้ตอบ (3 คน)	1. เป็นการแสดงน้ำใจของผู้วิจัย แต่จริง ๆ แล้วไม่อยากได้เลยถ้าจะให้จริง ๆขอการ์ดขอบคุณ สักใบก็พอ (10 คน)
2. การตอบแบบสอบถาม เป็นน้ำใจที่ช่วยเหลือกันมากกว่าไม่น่าที่จะต้องมีสิ่งตอบแทน ถ้าจะให้จริง ๆ เป็นการ์ดขอบคุณสะก 1 ใบ ก็พอ (3 คน)	2. การให้สิ่งตอบแทนก็ไม่เป็นไร แต่อย่าให้ในรูปของเงิน จะเป็นการดูถูกน้ำใจผู้ตอบ (9 คน)
	3. การให้สิ่งตอบแทน ทำให้ผู้ตอบเกิดความเกรงใจผู้วิจัย (1 คน)

จากตารางที่ 14 พบว่า การให้สิ่งตอบแทนไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะการให้สิ่งตอบแทนถือเป็นการแสดงน้ำใจของผู้วิจัย แต่การให้นั้นไม่ควรอยู่ในรูปของเงิน

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบสอบถาม

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของการตอบ ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

รูปแบบของการตอบ	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
25 (96.15)	1 (3.85)
เหตุผล	เหตุผล
1. ถ้าเป็นแบบคำถามปลายเปิด จะทำให้ไม่อยากตอบ เนื่องจากต้องใช้เวลามากในการคิดและการเขียน (19คน)	1. รูปแบบของการตอบ ไม่ได้มีส่วนในการไม่ตอบแบบถามขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ตอบมากกว่า (1 คน)
2. ถ้าเป็นแบบประเมินค่า จะไม่อยากตอบ เพราะจะทำให้ผู้ตอบสับสน และผู้ตอบมีความเห็นว่าเกณฑ์ของแต่ละคนในการประเมินค่าจะแตกต่างกัน (3 คน)	
3. ถ้าเป็นคำถามแบบสองข้าง ในข้อเดียวกัน เช่น พวก คำถามเชิงบวก เชิงลบ จะทำให้ผู้ตอบเกิดเบื่อหน่าย (2 คน)	
4. ถ้าเป็นแบบมีตัวเลือก จะไม่ตอบ เพราะกรอบคำตอบแคบ บางครั้งไม่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ (1 คน)	

จากตารางที่ 15 พบว่า รูปแบบของการตอบเป็นปัจจัยที่มีผลมาก (ร้อยละ 96.15) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยเฉพาะถ้าเป็นการตอบคำถามปลายเปิดจะทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่อยากตอบ เนื่องจากต้องใช้เวลามากในการคิดและการเขียน

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความยาวของแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ความยาวของแบบสอบถาม			
มีผลต่อการไม่ตอบ		ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ	
จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
20	(76.92)	6	(23.08)
เหตุผล		เหตุผล	
1. ถ้าจำนวนหน้ามากๆ จะทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อหน่ายในการตอบแบบสอบถาม (20 คน)		1. ผู้ตอบไม่ได้คำนึงถึงจำนวนหน้า แต่จะคำนึงถึงเนื้อหาที่ถามมา (6 คน)	

จากตารางที่ 16 พบว่า ความยาวของแบบสอบถามเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลมาก (ร้อยละ 76.92) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะถ้าจำนวนหน้ามาก ๆ จะทำให้ผู้ตอบส่วนใหญ่ เกิดความเบื่อหน่ายในการตอบ

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

สีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
15 (57.69)	11 (42.31)
เหตุผล	เหตุผล
1.ถ้าเป็นกระดาษที่มีสีไม่สุภาพ หรือสีไม่เหมาะสม จะทำให้ไม่อยากตอบ เช่น สีแดง สีชมพู (11 คน)	1.แบบสอบถามจะเป็นสีใดก็ได้ ขอให้อ่านชัดเจนก็พอ (10 คน)
2.ถ้าเป็นกระดาษสีที่ทำให้อ่านยากไม่ชัดเจนจะทำให้ไม่อยากตอบ (4 คน)	2.สนใจในเนื้อหา ของแบบสอบถามมากกว่า (1 คน)

จากตารางที่ 17 พบว่า สีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.69) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า ถ้าเป็นกระดาษที่มีสีไม่สุภาพ จะทำให้ไม่อยากตอบ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า แบบสอบถามจะเป็นสีใดก็ได้ ขอให้อ่านชัดเจนก็พอ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของหมึกที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

สีของหมึกที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
14 (53.85)	12 (46.15)
เหตุผล	เหตุผล
1.ถ้าเป็นหมึกที่พิมพ์แล้ว สีไม่ชัดเจนหรือฉูดฉาด เช่น สีเขียว สีแดง จะทำให้ปวดตา ไม่อยากอ่าน (11 คน)	1.การตอบหรือไม่ตอบ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสีของหมึกที่พิมพ์ แต่จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาในแบบสอบถามตลอดจนภาระกิจที่มีอยู่มากกว่า (9 คน)
2.สีของหมึกมีส่วน ในการทำให้ไม่ตอบแบบสอบถาม แต่ก็ขึ้นอยู่กับสีของกระดาษด้วยว่าจะทำให้อ่านชัดเจนหรือไม่ (3 คน)	2.ผู้ตอบอายุมากแล้วไม่สนใจในเรื่องสี ขอให้อ่านชัดเจนก็พอ (3 คน)

จากตารางที่ 18 พบว่า สีของหมึกที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.85)ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เช่นเดียวกับสีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า ถ้าเป็นหมึกที่พิมพ์แล้วสีไม่ชัดเจน หรือฉูดฉาด จะทำให้ปวดตา ไม่อยากอ่าน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า การตอบหรือไม่ตอบ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสีของหมึกพิมพ์ แต่จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาในแบบสอบถาม ตลอดจนภารกิจที่มีอยู่มากกว่า

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการพิมพ์ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ระบบการพิมพ์	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
10 (38.46)	16 (61.54)
เหตุผล	เหตุผล
1. ถ้าเป็นการพิมพ์ลงไข แล้วนำไปอัดสำเนา จะทำให้แบบสอบถามนั้นไม่ชัดเจนยากต่อการอ่านและมีรูปแบบที่ไม่ค่อยสวยงามแต่ถ้าเป็นการพิมพ์จากโรงพิมพ์ จะทำให้อ่านง่ายและมีรูปแบบที่สวยงาม (10 คน)	1. ผู้ตอบไม่สนใจปัจจัยนี้ การไม่ตอบขึ้นอยู่กับเนื้อหา หรือการไม่มีเวลาว่างมากกว่า (15 คน) 2. ผู้ตอบไม่คำนึงถึงปัจจัยนี้ และมีความเห็นใจว่า ผู้วิจัยอาจมีทุนน้อย (1 คน)

จากตารางที่ 19 พบว่า ระบบการพิมพ์เฉพาะการพิมพ์ลงไขแล้วนำไปอัดสำเนาเท่านั้นที่มีผลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 38.46) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะถ้าเป็นการพิมพ์ลงไขแล้วนำไปอัดสำเนา จะทำให้แบบสอบถามนั้นอ่านยากไม่ชัดเจน และมีรูปแบบที่ไม่ค่อยสวยงาม แต่ถ้าเป็นการพิมพ์จากโรงพิมพ์ จะทำให้อ่านง่ายและมีรูปแบบที่สวยงาม

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางรูปแบบที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

	การวางรูปแบบ	
	มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
มีการจัดหน้า	6 (23.08)	20 (76.92)
เหตุผล	1. ทำให้แบบสอบถามนั้นขาดความเป็นวิชาการและทำให้ข้อคำถามไม่เป็นระเบียบ (3คน) 2. ทำให้ความคิดของผู้ตอบไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนประกอบต่าง ๆ ในการจัดหน้าจะดึงความสนใจของผู้ตอบ ไปจากเนื้อหาของแบบสอบถาม (3 คน)	1. ผู้ตอบไม่ได้สนใจปัจจัยนี้ (13 คน) 2. ทำให้แบบสอบถามดูสวยงามน่าตอบ (7คน)
ไม่มีการจัดหน้า	7 (26.92)	19 (73.08)
เหตุผล	1. แบบสอบถาม จะมีรูปแบบที่ธรรมดาเกินไป ไม่ทำให้ผู้ตอบสนใจที่จะตอบ (5 คน) 2. ทำให้ผู้ตอบเกิดความรู้สึกเครียด และเบื่อหน่าย ที่จะต้องตอบคำถามต่อเนื่องกะนไปตลอด (2 คน)	1. แม้ไม่มีการจัดหน้า ก็จะไม่มีผลต่อการที่จะทำให้ไม่ตอบแบบสอบถาม (15 คน) 2. ไม่มีการจัดหน้า จะเป็นการดีเพราะทำให้แบบสอบถามนั้นมีความเป็นวิชาการมากขึ้น (4 คน)

จากตารางที่ 20 พบว่า ไม่ว่าจะมีการจัดหน้า หรือไม่มีการจัดหน้า ก็ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้สนใจในปัจจัยนี้ การไม่ตอบแบบสอบถามขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ มากกว่า อาทิเช่น การไม่มีเวลา หรือเนื้อหาในแบบสอบถามไม่น่าสนใจ เป็นต้น

ตอนที่ 4 ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการส่งแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
3 (11.45)	23 (88.46)
เหตุผล	เหตุผล
1.ถ้าเป็นการส่งแบบลงทะเบียน จะทำให้ผู้ตอบเห็นความสำคัญแต่ถ้าเป็นการส่งแบบธรรมดาจะทำให้ผู้ตอบไม่เห็นความสำคัญ (3 คน)	1.ผู้ตอบไม่สนใจปัจจัยนี้ ส่งแบบไหนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้วิจัย (14 คน) 2.แบบสอบถามที่ส่งมาที่โรงเรียน ธุรการจะเป็นคนรับ ดังนั้นส่งแบบไหนก็ไม่มีผล (9 คน)

จากตารางที่ 21 พบว่า วิธีการส่งแบบสอบถาม ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้สนในใจปัจจัยนี้ ส่งแบบไหนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้วิจัย และโดยปกติแบบสอบถามที่ส่งมายังโรงเรียน ทางเจ้าหน้าที่ธุรการจะเป็นคนรับ ดังนั้นส่งแบบไหนก็ไม่มีผล

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของการส่งแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

รูปแบบของการส่งแบบสอบถาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
9 (34.62)	17 (65.38)
เหตุผล	เหตุผล
1.ถ้าส่งแบบพับ จะมีผลต่อการไม่ตอบแบบสอบถาม เพราะเป็นการแสดงถึงความไม่พิถีพิถันหรือความไม่ตั้งใจของนักวิจัย ทำให้ผู้ตอบไม่เห็นความสำคัญแต่ถ้าเป็นการส่งแบบใส่ซอง จะไม่มีผลเพราะทำให้ผู้ตอบเห็นความสำคัญ และความตั้งใจจริงของนักวิจัยในการที่จะได้ข้อมูล (9 คน)	1.ผู้ตอบมีความเห็นว่าปัจจัยนี้ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม (17 คน)

จากตารางที่ 22 พบว่า รูปแบบของการส่งแบบสอบถาม มีผลเพียงเล็กน้อย(ร้อยละ 34.62) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัจจัยนี้ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่รับแบบสอบถาม ที่มีผลและไม่มีผล ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

สถานที่รับแบบสอบถาม			
มีผลต่อการไม่ตอบ		ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ	
จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
9	(34.62)	17	(65.38)
เหตุผล		เหตุผล	
1.ถ้าส่งไปที่บ้าน จะมีผลต่อการไม่ตอบเพราะที่บ้านอยากพักผ่อน อยากมีความเป็นส่วนตัว (8 คน)		1.ผู้ตอบไม่ได้สนใจปัจจัยนี้ ส่งมาที่ไหนก็ได้ ถ้ามีเวลาก็ยินดีตอบแบบสอบถามให้(17คน)	
2.ถ้าส่งไปที่โรงเรียน จะมีผลต่อการไม่ตอบเพราะที่โรงเรียน มีงานที่ต้องทำมากทำให้ไม่มีเวลาว่างในการตอบแบบสอบถาม (1 คน)			

จากตารางที่ 23 พบว่า สถานที่รับแบบสอบถามมีผลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ34.62) ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัจจัยนี้ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ จะส่งแบบสอบถามมาที่ไหนก็ได้ ถ้ามีเวลาก็ยินดีตอบให้

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1 (3.85)	25 (96.15)
เหตุผล	เหตุผล
1. เป็นการทำให้ผู้ตอบมีวิตกกังวล (1 คน)	1. เป็นการให้เกียรติผู้ตอบ และทำให้ผู้ตอบมีเวลาเตรียมตัว (17 คน)
	2. การแจ้งไม่มีผล ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของแบบสอบถามและความพอใจของผู้ตอบ (6 คน)
	3. มีการแจ้งดี แต่ถ้าเป็นไปได้ควรมาพบด้วยตนเอง (2 คน)

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 24 พบว่า การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะการแจ้งเป็นสิ่งที่ดี นอกจากจะเป็นการให้เกียรติผู้ตอบแล้ว ยังทำให้ผู้ตอบมีเวลาเตรียมตัวในการตอบแบบสอบถามด้วย

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตือน ที่มีผลและไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

การเตือน	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
5 (19.23)	21 (80.77)
เหตุผล	เหตุผล
1. เป็นการเร่งรัดผู้ตอบ และเป็นการไม่ให้เกียรติผู้ตอบด้วย (3 คน)	1. เป็นสิ่งที่ดีจะช่วยกระตุ้นในการตอบและช่วยไม่ให้ผู้ตอบลืม (10 คน)
2. เป็นการทำความรำคาญให้กับผู้ตอบ และเป็นการไม่ให้เกียรติผู้ตอบด้วย (2 คน)	2. แสดงถึงความตั้งใจจริงของนักวิจัยในการที่จะได้ข้อมูลและเป็นการช่วยไม่ให้ผู้ตอบลืม (C คน)
	3. การเตือนหรือไม่เตือนไม่มีผลใดๆ ต่อการไม่ตอบแบบสอบถาม (5 คน)

จากตารางที่ 25 พบว่า การเตือน ไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะการเตือนเป็นสิ่งที่ดี นอกจากจะช่วยกระตุ้นในการตอบและช่วยไม่ให้ผู้ตอบลืมแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงความตั้งใจจริงของนักวิจัยอีกด้วย

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตาม ที่มีผล และไม่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

การติดตาม	
มีผลต่อการไม่ตอบ	ไม่มีผลต่อการไม่ตอบ
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
4 (15.38)	22 (84.62)
เหตุผล	เหตุผล
1. เป็นการเร่งรัดผู้ตอบและเป็นการทำให้ผู้ตอบเกิดความรำคาญด้วย (4 คน)	1. เป็นการช่วยเตือนในกรณีที่ผู้ตอบลืมตอบหรือลืมส่ง (13 คน)
	2. การติดตามไม่มีผลใด ๆ ต่อการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบ (6 คน)
	3. เป็นการแสดงถึงความตั้งใจ ในการที่จะได้ข้อมูลของผู้วิจัย และทำให้ผู้ตอบรู้สึกว่าข้อมูลจากตนเองสำคัญ (3 คน)

จากตารางที่ 26 พบว่า การติดตามไม่มีผล ต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เพราะการติดตามเป็นสิ่งที่ดี นอกจากจะเป็นการช่วยเตือนแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงความตั้งใจในการที่จะได้ข้อมูลของนักวิจัยอีกด้วย